

Wsparcie czy obietnica?

Można dofinansować prawie wszystko! Inwestycje za połowę niezbędnych nakładów – resztę uzyskasz w formie dotacji! Szkolenia za 20% ceny!

INWESTYCJE

Dofinansowanie inwestycji dla małych i średnich przedsiębiorstw w ramach środków strukturalnych będzie możliwe w ramach SPO WKP i programu przedakcesyjnego Phare 2003. Termin uruchomienia tego ostatniego jest jednak stale przesuwany, brakuje również ostatecznej wersji Wytycznych dla wnioskodawców, dlatego zaprezentujemy ścieżkę działania dla Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstwa (w nomenklaturze unijnej – działanie 2.3).

Punktem wyjścia przy konstrukcji wniosku o dofinansowanie inwestycji jest zdefiniowanie przedsięwzięcia jako projektu, który ma charakter kompleksowy, spójny (nie może być zebraniem ad hoc zbiorem potrzeb inwestycyjnych danej firmy) i dotyczący innowacji wprowadzanej przez przedsiębiorstwo. I tutaj zaczynają się schody – jak rozumieć pojęcie innowacji w kontekście branży.

Wyodrębnić można dwa typy innowacji:

* produktową – wprowadzenie nowego lub ulepszonego produktu/usługi.

* procesową – wdrożenie w firmie nowego – w stosunku do istniejącego – procesu technologicznego, logistycznego, zarządzania.

Właściwe opisanie planowego projektu inwestycyjnego w obszarze innowacyjności, zakresu wykorzystania technologii informatycznych oraz wpływu na poprawę konkurencyjności przedsiębiorstwa (powinno wzrosnąć nie tylko na rynku regionalnym i krajowym, ale – co jest preferowane – również eksportowym) ma decydujące znaczenie w procedurze oceny wniosku i perspektywy pozyskania dotacji.

W ramach programu szczególnie wspierane są projekty o charakterze:

* działań modernizacyjnych, prowadzących do wprowadzenia znaczącej zmiany produktu lub procesu produkcyjnego,
* wdrażanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwa (partnerstwo firm preferowane!).

* wdrażania i komercjalizacji technologii i produktów innowacyjnych,

* zastosowania i wykorzystania technologii informatycznych,

* zastosowania i wykorzystania ICT w procesach zarządzania przedsiębiorstwem,

* dostosowywania technologii i produktów do wymagań dyrektyw unijnych, zwłaszcza norm zharmonizowanych i prawodawstwa w zakresie BHP.

Nowością w programach strukturalnych jest możliwość dofinansowania leasingowania środków trwałych. Równocześnie wprowadzono zasadę, iż w przypadku dotacji przekraczającej 125 000 PLN firma musi uruchomić linię kredytu inwestycyjnego w akredytowanym banku i uzyskać promesę, składaną jako załącznik do wniosku.

Wyraźnie sprecyzowane są wydatki kwalifikujące się do objęcia dofinansowaniem:

1) zakup nowych środków trwałych (w tym pochodzących spoza UE – nowość!)

2) zapłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu nowych środków trwałych, z wyłączeniem leasingu zwrotnego

3) zakup używanych środków trwałych pod określonymi warunkami

4) zakup wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii drogą nabycia praw patentowych, licencji, know-how

5) instalację i uruchomienie środków trwałych

6) zakup prawa własności lub prawa użytkownika wieczystego nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10% całkowitych wydatków projektu

7) zakup robót i materiałów budowlanych, pod warunkiem, że pozostają w bezpośrednim związku z celami przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem (tzn. są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu);

8) usługi prawnicze, ekspertyzy techniczne i finansowe, jeśli są bezpośrednio związane z realizacją przedsięwzięcia objętego wsparciem.

Kluczowe dla pozyskania środków jest precyzyjne przygotowanie wniosku i biznesplanu. Musimy przygotować plan finansowy do roku 2013 (!) – prognozę bilansu, rachunku wyników i przepływów finansowych. Niestety – zakres prac jest podobny dla inwestycji rzędu 100 000 PLN, jak i dziesięciokrotnie większej. Konieczność wsparcia przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną wydaje się nieuchronna.

W takim przypadku nie możemy jednak uzyskać dofinansowania – nie jest kosztownym opracowaniem wniosku i konstruowaniem planów finansowych firmy. Wydaje się zatem celowym skorzystanie z usług firmy akredytowanej przy programach doradczych i równoczesne przygotowanie wniosku w zakresie opracowania strategii finansowej.

Maksymalne wsparcie w ramach programu wynosi 50% kosztów kwalifikowanych, jednak obniżono ten pułap dla powiatów miast Poznania i Warszawy (30%) oraz Wrocławia, Krakowa i Trójmiasta (40%). W przypadku firm ponadregionalnych należałoby zatem zastanowić się nad lokalizacją inwestycji – to ona decyduje o potencjalnej wysokości dofinansowania, które nie może przekroczyć 1 250 000 PLN na projekt (nie na firmę!).

Z praktycznego punktu widzenia (zakres prac nad wnioskiem i biznesplanem) nie warto starać się o dofinansowanie przedsięwzięć na sumę niższą niż 50 000 PLN. Należy również pamiętać, że dyskwalifikuje projekt poniesienie jakichkolwiek nakładów przed terminem złożenia wniosku – najbliższy przypada 25 lutego.

USŁUGI DORADCZE

Dofinansowanie zewnętrznych usług doradczych w wysokości 50% (niezależnie od regionu) będzie możliwe w 2005 z dwóch źródeł:

* programów przedakcesyjnych PHARE 2002 i 2003 – w wybranych województwach

* programu strukturalnego SPO WKP (działanie 2.1) – w całej Polsce.

Warto wiedzieć

Podstawowa różnica między wymienionymi źródłami dotyczy procedury wyłonienia wykonawcy usług. W obu przypadkach musi to być firma akredytowana przy danym programie, jednak w ramach PHARE wybór doradcy następuje przed złożeniem wniosku, w przypadku środków strukturalnych wyłonienie wykonawcy usług doradczych nastąpi po złożeniu wniosku w drodze zapytania ofertowego na stronach PARP (www.parp.gov.pl).

Trudno ocenić dostępność środków w programach przedakcesyjnych w perspektywie całego roku, dlatego szerzej zajmiemy się programem strukturalnym. Przedsiębiorstwa mogą w ramach programu SPO WKP Działanie 2.1 uzyskać dofinansowanie w następujących obszarach:

- * doradztwa w zakresie zasad prowadzenia działalności na terytorium UE (w ramach tego zasady dopuszczenia towarów/usług do obrotu, analizy rynku, ocena pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa, opracowanie i wdrożenie strategii firmy, planowanie inwestycyjne – biznesplan, studia wykonalności, dokumentacja techniczna, ocena wpływu na środowisko – ważne w kontekście wniosków inwestycyjnych!)
- * doradztwo w zakresie jakości (projektowanie i wdrażanie systemów zarządzania jakością, BHP, uzyskiwanie i odnowienie certyfikatów)
- * doradztwo w zakresie innowacji i nowych technologii (tu szczególnie ważne w kontekście branży – przygotowanie i wdrożenie technologii informatycznych)
- * doradztwo w zakresie wprowadzania

produktów/usług na rynki zagraniczne
* doradztwo przy tworzeniu sieci kooperacyjnych przedsiębiorstw (np. grupy zakupowej)

* doradztwo w zakresie łączenia się przedsiębiorstw

* doradztwo w zakresie pozyskiwania finansowania zewnętrznego (emisja akcji/obligacji, inwestor strategiczny, venture capital).

Jakiegokolwiek wydatki związane z projektem doradczym można ponieść wyłącznie po dniu zawarcia umowy o dofinansowanie (naruszenie tego warunku dyskwalifikuje projekt).

Najistotniejsze przy ocenie merytorycznej wniosku w ramach tego działania są trzy zagadnienia:

- * kwestia trwałości rezultatów projektu i ich efektywnego wykorzystania w dalszej działalności firmy (tutaj istotne wcześniejsze lub planowane projekty finansowane ze środków unijnych)
  - * dopasowanie założeń projektu do zdiagnozowanych potrzeb przedsiębiorstwa i – w rezultacie – rozwiązanie określonych problemów i barier blokujących dalszy rozwój
  - * trwała poprawa konkurencyjności firmy – preferowana w skali sektora i kraju, najlepiej, jeśli projekt zwiększa potencjał eksportowy.
- Wielkość dofinansowania, przewidzianego we wniosku, musi zawierać się w przedziale od 2 500 do 250 000 PLN, przy czym po stronie wnioskodawcy leży obowiązek dołączenia do wniosku harmonogramu zadaniowo-

-finansowego, który w realistyczny sposób powinien stymulować przewidywane wydatki na zakup zewnętrznych usług doradczych. Przeszacowanie niezbędnych nakładów (przeliczanych na godziny pracy konsultantów) może doprowadzić do odrzucenia wniosku.

Najbliższy termin składania aplikacji w Regionalnych Instytucjach Finansujących przewidziano na 30 marca.

SZKOLENIA

Żadne z powyższych obszarów dofinansowania nie przewiduje dotacji na usługi szkoleniowe.

Zarówno szkolenia związane z wdrażaniem inwestycji, jak i założeń programów doradczych nie są kosztami kwalifikowanym w ramach PHARE i SPO WKP.

Programem dedykowanym dla rozwoju kwalifikacji kadr – zatem finansowania usług szkoleniowych – jest SPO RZL (Rozwój Zasobów Ludzkich). Specyficzna dla tego programu ścieżka pozyskania dofinansowania w drodze konkursu projektów i założenia przy konstrukcji programów szkoleniowych utrudniają dostęp małych i średnich firm do tego źródła dotacji. Celowe wydaje się konstruowanie konsorcjów beneficjentów w takim przypadku i realizacja wspólnych projektów – np. w ramach branży czy grup zakupowych. Ze względu na złożoność tej ścieżki zaprezentujemy ją szczegółowo w kolejnym artykule.